

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

God eierstyring og selskapsledelse i Baneservice skal legge grunnlaget for langsiktig verdiskaping for eier, medarbeidere og andre interessenter som kunder, samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig. De tre grunnleggende verdiene; Fremtidsrettet, Best sammen og Ansvarlig skal kjennetegne Baneservice, og brukes aktivt i hele virksomheten. Sammen med visjonen «Først i sporet» og forretningsidéen om å være «den ledende leverandøren av tjenester og produkter til baneteknisk infrastruktur» danner dette grunnlaget for overordnede mål og strategier, som skal sikre god lønnsomhet og verdiskaping i alle deler av virksomheten.

1. REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

God eierstyring og selskapsledelse er styrets ansvar. Som et heleid selskap av Staten følger Baneservice eiers prinsipper for god eierstyring, ref. Statens eierskapsmelding fra 2019 (Meld. St. 8 (2019–2020) Statens direkte eierskap i selskaper). I tråd med eiers føringer skal Baneservice også følge den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 17. oktober 2018, jf. www.nues.no.

Styret skal årlig vurdere Baneservice' prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. Det er avlagt en redegjørelse i samsvar med den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 17. oktober 2018. Etterlevelsen av anbefalingene er tilpasset Baneservice' størrelse og kompleksitet. I det følgende redegjøres det for hvordan de 15 punktene i anbefalingen er fulgt opp i Baneservice.

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingene og hvordan disse etterleves i virksomheten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen vesentlige avvik.

2. VIRKSOMHET

Baneservice leverer tjenester og produkter til baneteknisk infrastruktur. Over 95 % av inntektene kommer fra aktiviteter i Norge, som er konsernets primære marked. Baneservice' visjon er å være «Først i sporet».

Hovedkontoret ble i januar 2022 flyttet fra Lysaker i Bærum til Skøyen i Oslo.

STRATEGIER OG MÅL

Selskapets vedtektsfestede formål er å «tilby tjenester og produkter for utvikling, bygging, vedlikehold og drift av jernbaneinfrastruktur, og annen virksomhet som står i sammenheng med dette, herunder virksomhet på andre områder hvor selskapets kompetanse og ressurser kan benyttes». I 2016 ble det lagt en strategi frem mot 2020 med en ambisjon om lønnsom vekst i et økende marked, både gjennom organisk og strukturell vekst. Strategien er videreført mot 2023 med ambisjon om fortsatt lønnsom vekst, og med fire hovedmålsettinger; vinnende allianser, EBITDA på 180 mnok, høyt medarbeiderengasjement og ingen alvorlige skader. Ved utgangen av 2021 er det i gang et arbeid med en oppdatert strategi mot 2025 som vil bli besluttet i løpet av våren 2022.

Styret vurderer årlig om mål og retningslinjer som følger av strategiene er entydige, dekkende, godt operasjonalisert og lettfattelige for ansatte og andre interessenter.

VERDIGRUNNLAG, ETIKK OG SAMFUNNSANSVAR

Baneservice skal drives etter disse kjerneverdiene:

- Ansvarlig og bærekraftig
- Fremtidsrettet og lønnsom
- Best sammen

STYRET I 2021

Rolle	Navn	Valgt av	Oppmøteandel 2021
Styreleder	Dagfinn Neteland	Aksjonærvalgt	10/10
Styremedlem	Ann Pedersen	Aksjonærvalgt	10/10
Styremedlem	Harald V. Nikolaisen	Aksjonærvalgt	9/10
Styremedlem	Ole Falk Hansen	Aksjonærvalgt	10/10
Styremedlem	Jill Akselsen	Aksjonærvalgt	10/10
Styremedlem	Ole Strøm	Ansattvalgt	10/10
Styremedlem	Ole Christian Rognlien	Ansattvalgt (tom april)	5/10
Styremedlem	Tom Bragen	Ansattvalgt (tom des.)	7/10
Styremedlem	Jørn Roger Tørre	Ansattvalgt (fom mai)	5/10

BANESERVICE I 2021

Det er utarbeidet prosedyrer og rutiner knyttet til varsling av kritikkverdige forhold, herunder brudd på lover og etiske retningslinjer, og det er etablert en elektronisk varslingsportal på selskapets internettsider. Varslingssystemet gjelder både internt og eksternt. Det er en egen prosedyre for hvordan varslinger skal følges opp.

Baneservice' verdiskaping skal være både lønnsom og bærekraftig. Virksomheten skal drives på en måte som i minst mulig grad belaster samfunn og miljø negativt. Bærekraftsmålene er en integrert del av de langsiktig og strategiske målene for virksomheten.

Mål og retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft omhandler ytre miljø, forretningsetikk, arbeidsmiljø og omdømme. Disse er nærmere beskrevet i årsrapporten, samt på www.baneservice.no.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

3. SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Finansieringen av Baneservice skal være robust overfor markedsmessige og operasjonelle svingninger og underbygge vekststrategien samt eiers utbyttepolicy. Konsernet hadde per 31.12.21 en solid kapitalstruktur med en egenkapital på MNOK 420,7 og en egenkapitalandel på 35,1 %. Dette er etter styrets oppfatning tilpasset Baneservice' strategi og risikoprofil.

UTBYTTE

I hht eiers utbyttepolicy skal Baneservice normalt betale et utbytte som utgjør 50 % av konsernets årsresultat etter skatt. Utbetaling foretas en gang pr. år etter avholdt ordinær generalforsamling.

Som statsaksjeselskap følger Baneservice særreglene i Aksjeloven § 20-4 til § 20-7 for statlig eide selskaper, som bl.a. innebærer at generalforsamlingen ikke er bundet av styrets forslag til utbytte. Videre fører Riksrevisjonen kontroll med forvaltningen av statens eierinteresse i selskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

4. LIKEBEHANDLING AV AKSJEIERE OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Baneservice er 100 % eid av staten ved Nærings- og Fiskeridepartementet.

TRANSAKSJONER MED EGNE AKSJER

Ikke relevant for Baneservice.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Baneservice er opptatt av åpenhet og at det skal utvises varsomhet i forbindelse med investeringer/transaksjoner hvor det foreligger forhold som kan bli oppfattet som et uheldig nært engasjement, eller nær relasjon, mellom selskapet og et styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse. Dette fremgår av de etiske retningslinjene i Baneservice og i styrets instruks. Hvert enkelt styremedlem har en plikt til å varsle om eventuelle habilitets- eller interessekonflikter.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

5. FRI OMSETTELIGHET

Ikke relevant for Baneservice.

6. GENERALFORSAMLING

Generalforsamlingen i Baneservice gjennomføres i henhold til Aksjeselskapslovens kapittel 20. Det er næringsministeren som er selskapets generalforsamling.

DELTAGELSE PÅ GENERALFORSAMLING

Styrets leder og adm.dir. for Baneservice AS skal være til stede på generalforsamlingen. Selskapets revisor oppfordres til å møte, mens Riksrevisjonen og øvrige styremedlemmer har møterett.

GJENNOMFØRING AV GENERALFORSAMLINGEN

Styret legger til rette for at generalforsamlingen er en effektiv møteplass for aksjonæren og styret.

Innkalling til generalforsamling, med tilhørende saksdokumenter, vil bli sendt ut med minst én ukes varsel. Det etterstrebtes at saksdokumentene er utførlige og presise nok til at aksjeeier kan ta stilling til de saker som skal behandles. Saksdokumenter sendes som vedlegg til innkallingen og gjøres samtidig tilgjengelige på selskapets internettside. Av miljøhensyn distribueres årsrapporten kun i papirformat på forespørsel.

Generalforsamlingen ledes av styrets leder.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

7. VALGKOMITÉ

Baneservice har ikke valgkomite da styret utnevnes av eier. Det velges tre ansattrepresentanter av og blant de ansatte i selskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

8. BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

BEDRIFTSFORSAMLING

Baneservice AS har ikke bedriftsforsamling, dette i hht avtale med personalorganisasjonene. Til gjengjeld har de ansatte tre representanter i styret som velges for to år av gangen. I tillegg består styret av fem eksterne medlemmer som velges av generalforsamlingen. De aksjonærvalgte medlemmene velges normalt for en periode på to år, og de er alle uavhengige av selskapets daglige ledelse. Det er ikke nestleder i styret.

STYRETS SAMMENSETNING

Styret skal til enhver tid være kjennetegnet av nødvendig kompetanse, kapasitet og mangfold for å utføre sine oppgaver. Ytterligere detaljer om styrets medlemmer finnes i egen presentasjon på Baneservice sine hjemmesider. Baneservice bidrar til at styrets kompetanse videreutvikles kontinuerlig med fokus på aktuelle tema.

STYRETS UAVHENGIGHET

Styret skal minst én gang i året gjennomføre et møte hvor det foretas en gjennomgang og vurdering av styrets arbeid og arbeidsform. Forholdet og samarbeidet mellom styret og administrasjonen skal også gjennomgå. Administrasjonen forutsettes å delta i deler av evalueringen, spesielt i forhold til hvordan styret og styrets arbeid er med på å understøtte og styrke administrasjonens langsiktige arbeid

Hvert enkelt styremedlem har plikt til å varsle om eventuelle habilitets- eller interessekonflikter. Styret har også et kollektivt ansvar og vurderer fortløpende om det foreligger forhold som objektivt sett er egnet til å svekke den allmenne tillit til et styremedlems habilitet, eller som kan åpne for interessekonflikter.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

9. STYRETS ARBEID

Styret har det overordnede ansvar for forsvarlig organisering og forvaltning av Baneservice og gjennomføring av konsernets strategi.

Styrets oppgaver omfatter også tilsyn med selskapets ledelse og virksomhet, herunder at det er etablert systemer for kontroll og risikohåndtering. Dette skal sikre at konsernet drives i samsvar med fastsatt verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar. Baneservice' ledelse utarbeider

forslag til strategi, langsiktige mål og budsjett. Overordnet strategi og budsjett fastsettes av styret. Styret ansetter administrerende direktør, fastsetter administrerende direktørs lønn og arbeidsinstruks. Styret vedtar også selskapets fullmaktsmatrise.

I tillegg til de faste sakene behandler styret alle potensielle oppkjøp, samt kontraktstilbud med en kontraktssum over MNOK 250. Tilbudene vurderes etter blant annet strategiske, finansielle og organisatoriske kriterier og vesentlige risikoforhold belyses særlig. Kontrakter med lavere kontraktssum behandles også i styret dersom risikobildet eller andre forhold tilsier det. I 2021 behandlet styret fem tilbud før tilbudsinnlevering.

STYREINSTRUKS

Bestemmelser om styrets ansvarsområder og saksbehandling er nedfelt i en egen styreinstruks. Styret arbeider etter en årlig plan med fastlagte temaer og saker for styremøtene. Styreinstruksen gjennomgås årlig eller oftere ved behov.

STYRETS LEDER

Styrets leder har ansvar for at styrets arbeid gjennomføres på en effektiv og korrekt måte i henhold til gjeldende lovgivning, vedtekter og vedtatte instruks. Styresaker forberedes av administrerende direktør og administrasjonen i samråd med styrets leder.

MØTESTRUKTUR

Det avholdes i utgangspunktet syv styremøter gjennom året. Ved behov avholdes ekstraordinære styremøter for å behandle saker som ikke kan vente til neste ordinære styremøte.

Styret har en fastsatt årsplan for sitt arbeid. Årsplanen omfatter gjennomgang av risikoområder og intern kontroll, samt godkjenning av strategi, kvartalsregnskap, årsregnskap og budsjett. I tillegg gjøres det en gjennomgang av ansvars- og fullmaktsmatrisen, retningslinjer for etikk og samfunnsansvar, lederlønnserklæring, styrets og daglig leders instruks, finanspolicy og prinsipper for eierstyring og selskapsledelse.

I 2021 ble det avholdt syv ordinære styremøter. I tillegg ble det avholdt tre ekstraordinære styremøter. Tabellen på side 2 viser medlemmenes deltagelse på styremøtene i 2021.

REVISJONSUTVALG

Det er ikke revisjonsutvalg i Baneservice.

KOMPETANSE-OG GODTGJØRELSESUTVALG

Det er ikke kompetanse- og godtgjørelsesutvalg i Baneservice.

FINANSIELL RAPPORTERING

Styret mottar periodisk rapportering hvor selskapets økonomiske og finansielle status kommenteres.

STYRETS EGNEVALUERING

Det foretas en årlig egnevaluering av styrets arbeid og arbeidsform som gir grunnlag for endringer og tiltak. I tillegg foretar eier en evaluering av styrets kompetanse. Styret gjennomfører også en tilsvarende evaluering av administrerende direktør.

INSTRUKS FOR ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Det er utarbeidet en fullmaktmatrise som beskriver og klargjør fullmakter som administrerende direktør og administrasjonen har, samt hvilke saker som skal styrebehandles. Styret holdes løpende informert om selskapets økonomiske stilling, dets virksomhet og formuesforvaltning. I forbindelse med regnskapsbehandlingen avgir administrerende direktør og CFO en erklæring overfor revisor at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med avlagt, og i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) slik standardene er godkjent av EU, og at all informasjon stemmer med de faktiske forhold i selskapet og at ingenting av vesentlig betydning er utelatt fra regnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

10. RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Det er styrets ansvar å påse at Baneservice har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring. God og systematisk risikostyring er et strategisk virkemiddel som styrker konkurransekraften og øker verdiskapningen. Internkontroll skal bidra til å sikre effektiv drift og forsvarlig håndtering av vesentlige risikoer for å oppnå konsernets forretningsmessige mål.

To ganger pr. år. får styret rapportering om ledelsens vurdering av de mest vesentlige risikofaktorene som påvirker Baneservice og håndtering av disse. Styret har også en årlig gjennomgang av verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

RISIKOSTYRING

Risikostyring er god ledelse i praksis. Risikovurderinger gjennomføres i alle tilbudsprosesser, på prosjekter under utførelse og for vurdering av usikkerhet i hele den prosjektbaserte virksomheten. En oversikt over risikoelementene allerede i tilbudsfasen øker muligheten for å redusere samlet risiko og til å prise tilbudet riktig. Risikoanalysen i tilbudsfasen danner grunnlaget for videre analyse, oppfølging og kontroll av risiko gjennom hele prosjektet frem til overlevering til kunden.

Hensikten med risikostyring er å håndtere risikoer knyttet til vellykket prosjektgjennomføring samt styrke kvaliteten på den finansielle rapporteringen slik at man unngår tapsprosjekter og alvorlige feilbeslutninger. God håndtering av risiko er viktig for å nå mål om verdiskapning og vekst. Risikostyringen i Baneservice er ytterligere beskrevet i årsrapporten.

INTERNKONTROLL

Internkontroll er en kontinuerlig prosess som skal utføres i alle deler av organisasjonen. Baneservice' internkontroll skal gi rimelig grad av sikkerhet for:

- målrettet og kostnadseffektiv drift
- pålitelig ekstern regnskapsrapportering

- overholdelse av gjeldende lover og regler

Den regnskapsmessige internkontrollen er basert på et organisasjonsmessig skille mellom utførelse, kontroll og attestasjon. Baneservice har skriftlige arbeidsbeskrivelser på alle vesentlige områder i organisasjonen.

På alle større prosjekter er det prosjekt kontrollere som bistår prosjektledelsen i den økonomiske oppfølgingen av prosjektene. Lederne av forretningsenhetene har ansvaret for den løpende finansielle og operasjonelle rapporteringen til konsernet. Den finansielle rapporteringen fra virksomhetsområdene gjennomgås av ledelsen i et eget møte ved hver månedsavslutning.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

11. GODTGJØRELSE TIL STYRET

Generalforsamlingen fastsetter årlig honorar til styrets medlemmer.

Godtgjørelsen til styret skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.

Godtgjørelsen til styret er ikke resultatavhengig. De aksjonærvalgte styremedlemmene har ikke avtale om pensjonsordning eller etterlønn fra selskapet.

Styret skal godkjenne eventuell annen godtgjørelse enn styrehonorar og honorar for utvalgsarbeid fra selskapet til medlemmer av styret. Note 4 i konsernregnskapet viser godtgjørelser til styret og ledende ansatte i konsernet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

12. GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Styret fastsetter årlig retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte som er i tråd med eiers føringer. Erklæringen legges frem for generalforsamlingen årlig. Det er avgjørende at selskapet får rekruttert og beholdt gode ledere slik at de bidrar til oppnåelse av selskapets mål. Godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper eller virksomheter. Dette innebærer blant annet at godtgjørelsen ikke er høyere enn nødvendig for å beholde og tiltrekke seg ønsket kompetanse.

BELØNNINGSSYSTEMET

Belønningssystemet for ledende ansatte består av fast og/eller variabel lønn, faktiske løpende tilleggssystemer, pensjonsordninger og resultatavhengig lønnsselement. Det er etablert en resultatavhengig lønnsordning til ledere, samt ordning om overskuddsdeling til øvrige ansatte. Begge ordningene besluttes av styret årlig. Dette er beskrevet nærmere i note 4 Ytelse til ledende ansatte og styret i konsernets årsregnskap.

13. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Baneservice følger eiers gjeldende anbefaling om rapportering av finansiell og annen informasjon, ref. Statens eierskapsmelding fra 2019 (Meld. St. 8 (2019–2020) Melding til Stortinget Statens direkte eierskap i selskaper). Rapporteringen er tilpasset Baneservice' størrelse og kompleksitet.

FINANSIELL INFORMASJON

Styret skal sikre at kvartalspresentasjoner og årsrapporten fra konsernet gir et riktig og fullstendig bilde av konsernets finansielle og forretningsmessige stilling, og om status i selskapets operasjonelle og strategiske målsettinger. Presentasjonene og rapportene er tilgjengelig på Baneservice' internettside.

ØVRIG INFORMASJON

På samme måte som for finansiell informasjon er Baneservice' planer, mål og strategier innfor bærekraft tilgjengelige på internettsidene og i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

14. SELSKAPSOVERTAKELSE

Baneservice' aksjer er ikke offentlig omsettelige. Det er Staten som eier som tar stilling til evt. nedsalg av sine aksjer i selskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

15. REVISOR

VALG AV REVISOR

Konsernets revisor velges av generalforsamlingen. For å sikre revisors uavhengighet samt konkurransedyktige revisjonshonorarer skal revisjonen settes ut på anbud hvert 5 - 8 år.

STYRETS FORHOLD TIL REVISOR

Revisors primære oppgave er å utføre revisjon pålagt ved lov og faglige standarder med den nøyaktighet, kompetanse og integritet som loven og faglige standarder krever. Kravet til revisors uavhengighet tilsier at Baneservice i minst mulig grad bør benytte valgt ekstern revisor til andre oppgaver enn lovbestemt finansiell revisjon og attestasjonstjenester. Ved mangel på kapasitet eller kompetanse i egen organisasjon blir revisor også benyttet til revisjonsrelaterte oppgaver som teknisk bistand med selvangivelser og årsregnskap. I konsernets årsregnskap er det opplyst om revisors honorarer i note 5 Andre driftskostnader.

Revisor har minst én gang i året møte med styret uten at selskapets ledelse er til stede. Revisor skal årlig gi styret skriftlig bekreftelse på at fastsatte uavhengighetskrav oppfylles. Revisor deltar i styremøtet som behandler årsregnskapet og i generalforsamlinger. Revisor fremlegger årlig hovedtrekkene i planen for gjennomføring av revisjonsarbeidet samt revisors gjennomgang av konsernets interne kontrollsystemer, herunder identifiserte svakheter og forslag til forbedringer. Revisor gjennomgår også eventuelle vesentlige endringer i Baneservice' regnskapsprinsipper,

vurderinger av vesentlige regnskapsestimater og alle eventuelle forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og selskapets ledelse.

Styret orienterer generalforsamlingen om revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester utover revisjon.

MØTER MED REVISOR I 2021

Baneservice' revisor BDO ved ansvarlig partner Henning Dalsegg deltok i ett styremøte i 2021. Revisor deltok også på ordinær generalforsamling i 2021.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.